

Valdības Vēstnesis

Maksa par „Valdības Vēstnesi” sākot no 1. janvāri:
Sagēmot ekspedīcijā:
Par 1 mēnesi 1 lats 50 sant.
Piesūtīt mājā un pa pastu:
Par 1 mēnesi 1 lats 80 sant.
Par atsevišķu numuru: sagēmot
ekspedīcijā 6
Pie atkārtārdēvējiem 7

Latvijas valdības
iznāk katru dienu, izņemot
.....
Redakcija:
Rīgā, pili № 2. Tel. № 9-89
Runas stundas no 11—12

ofciāls laikraksts
svētdienas un svētkudienas
.....
Kantore un ekspedīcija:
Rīgā, pili № 1. Tel. № 9-57
Atvērts no pulksten 9—3

Siudinājumu maksa:
a) tiesu siudinājumi līdz 30 vien-
slejiņām rindīnām 3 lat. 60 sant.
par katru tālāku rindīgu 12
b) citām iestādēm un amata per-
sonām par katru vienslejiņu
rindīgu 16
c) privātiem par katru vienslejiņu
rindīgu 20

№ 45

Sestdien, 23. februārī 1924. g.

Septītais gads

Valsts Prezidenta pavēles.
Saeima.

Valsts Prezidenta pavēle armijai un flotei

1924. g. 23. februārī.
Nr. 194.

§ 1.

Kažaspēka inspektoru pārdēvēju par armijas komandieri, uzliekot pēdējam pienākumus un piešķirot tiesības, kādas ar pastāvošiem noteikumiem nosacītas kažaspēka inspektoram.

§ 2.

Dibināt armijas komandiera štabu, izdalot no galvenā štaba sastāva attiecīgas daļas un amatus.

§ 3.

Par armijas komandieri ieceļu ģenerāli Radziņu.

Valsts Prezidents J. Čakste.

Kaža ministrs pulkvedis-leitnants
Fr. Birkenšteins.

Valsts Prezidenta pavēle

1924. g. 23. februārī
Nr. 193.

Pārdēvēju 3. Jelgavas kājnieku pulka orķestra vadītāju virsleitnantu Ernestu Kuškeviču par IV. šķiras kaža ierēdni ar izdienu no 1923. g. 9. februāra un 7. Siguldas kājnieku pulka ieroču meistaru leitnantu Kārli Veppertu par VI. šķiras kaža ierēdni ar izdienu no 1917. gada 12. marta.

Pamats: L. R. S. 42. p. un Kriev. kaža lik. VII. gr. 521. p.

Valsts Prezidents J. Čakste.

Kaža ministrs pulkvedis-leitnants
Fr. Birkenšteins.

SAEIMA.

Sēde 22. februārī.

Sēdi atklāj priekšsēdētājs F. Vesmans pulksten 5,5.

V. Firksam piešķir atvaļinājumu no 27. februāra līdz 15. martam.

Latvijas konsularais reglaments.

(Projekts.)

Sastādījis ģeneralkonsuls

Kārlis Ducmans, Stokholmā.

1923.

(9. turpinājums un beigas.)

§ 142.

1. Kad Latvijas kuģim ir notikusi nelaime jūrā, iekšzemes ūdeņos, reidā vai ostā, caur ko kuģis ir gājis bojā vai ir apskādēts, līdz ar lādīnu vai daļu no tā, vai ir strandējis, vai citādi avarējis, vai ir bojā gājuši vai cietuši kuģa ļaudis un pasažieri, — konsulam jāpieņem visas pūles, lai palīdzētu glābt kuģi, cilvēkus un lādīnu, un lai apsargātu dēļ šīs nelaimes cietušās vai apdraudētās, vai vispār ar to sakarā stāvošās Latvijas pavalstnieku tiesības un intereses. Pie tā jāņem vērā pastāvošie starptautiskie līgumi un parašas un vietējie likumi attiecībā uz to, kādas tiesības un pienākumi šādos gadījumos piekritas vietējam autoritātem un kādas Latvijas konsuliem.

2. Kad pie tam uz vietas ir kuģa īpašnieka vai īrnieka agents vai pilnvarnieks, tas uzņemas visu atbildību par glābšanas procedūru, un tad konsulats stingri jāizvairās no tādas atbildības uzņemšanās, aprobežojoties tikai ar padomiem un palīdzību, kur tas vajadzīgs.

Iesniegtos projektus un ierosinājumus nodod attiecīgās komisijās.
Ierosinājumu, dzēst no darba laika likuma 10. pantu (kuŗš aizliedz nodarbināt pusaudžus ilgāk par 4 līdz 6 stundām), noraida.

Pēc tam apspriež sekošu priekšlikumu:

„Saeima nolēmj: uzdot valdībai

1) likvidēt līdz š. g. 1. aprīlim valsts auto garažu un izglītības ministrijas mācības līdzekļu biroju;

2) pārvest, skaitot ar š. g. 1. aprīli, valsts papīru spiestuvi, valsts tipogrāfiju, kaža ministrijas drukātavu, Baldones sēravotus, Ķemeru sēravotus, lauksaimniecības departamenta uzņēmumus un zemju departamenta uzņēmumus un autonomiem valsts uzņēmumiem par valsts uzņēmumiem vai iestādēm;

3) atstājot autonomā stāvoklī kuģu eksploatāciju, telegrafa aģenturu, Liepājas kaža ostas darbnīcas, nacionālo operu, nacionālo teātri un Juglas elektrības uzņēmumu iesniegt Saeimai līdz š. g. 1. jūnijam ikkatram no minētiem uzņēmumiem sevišķus statutu projektus;

4) izbeigt valsts saimniecību visās muižās, kuģu apsaimniekošana nav nepieciešami vajadzīga no lauksaimniecības pacelšanas viedokļa un izstrādāt likumprojektu par valsts zemes fondā ieskaitīto muižu iznomāšanas kārtību.” (Referents J. Vesmans.)

Pēc garākām debatēm Saeima pieņem priekšlikumu, atraidot viņa 4. punktu.

Pieņem latgāliešu iesniegto likuma ierosinājumu par apriņķu pašvaldību likvidēšanas apturēšanu, noliekot viņa trešo lasījumu uz 11. martu.

Sēdi slēdz pulksten 9.

Nākošā sēde otrdien, pulksten 5.

Valdības iestāžu paziņojumi.

Ratifikācijas grāmatu apmaiņa.

1924. gada 21. februārī ārlietu ministrijā apmainītas ratifikācijas grāmatas p. g. 1. novembrī Tallinā parakstītam 1) Līgumam par aizsardzības savienību starp Latvijas un Igaunijas republikām, 2) Pagaidu līgumam par ekonomisko un muitas savienību starp Latviju un Igauniju un 3) Nolīgumam starp Latvijas un Igaunijas republikām par savstarpēju prasību nokārtošanu.

Rīgā, 1924. g. 21. februārī.

Ārlietu ministrs L. Sēja.

Ratifikācijas gāmatu apmaiņa.

1924. gada 21. februārī Tallinā apmainītas ratifikācijas grāmatas p. g. 31. oktobrī parakstītam Latvijas-Igaunijas papildlīgumam robežas jautājumos un p. g. 1. novembrī parakstītam konvencijai par ostas nodokļu ņemšanu Igaunijas un Latvijas ostās no kuģiem ārzemju braucieniem.

Rīgā, 1924. g. 22. februārī.

Ārlietu ministrs L. Sēja.

Pabalstu lietā ugunsdrošo ēku celšanai

lauksaimniecības departamenta būvniecības nodaļa aizrāda, ka 1923./24. gada budžeta atvēlētie līdzekļi visi ir jau izlietoti un tādēļ pēc pabalstiem ienākošos lūgumus nav iespējams izpildīt.

Nodaļas vadītājs A. Vaitis.
Darbvedis (paraksts).

Paziņojums.

Politiskās partijas „Latgales tautas Apvienība” (iekšlietu ministrijas paziņojums par reģistrēšanu publicēts „Valdības Vēstnesī” 1922. g. 142. numurā) centrālā komiteja paziņoja š. g. 7. februārī iekšlietu ministrijai, ka mibētā politiskā partija ar š. g. 4. februārī skaitama par likvidētu.

Par augšā minēto paziņojumu apriņķu priekšniekiem un pilsētu prefektiem zināšanai.

1924. g. 21. februārī. № 180774.

Preses un biedrību nodaļas vadītājs

K. Vilde.

Darbvedis A. Lukševics.

Pārlabojums.

„Valdības Vēstneša” 39. numurā iespiesto noteikumu par Igaunijas kažaspēka nodarīto zaudējumu lietu caurskatīšanas, atbildības piespriešanas un izsniegšanas kārtību 3. panta piezīmē

sazinās ar vietējām kompetentām varām vai glābšanas firmām un apdrošināšanas aģentiem dēļ tā, kas darīts un darams glābšanas un jūras protesta vai avarijas protokola lietās, un vajadzības gadījumā ir tiem palīdzīgs, vienojas par pirmo palīdzību tur izglābtiem kuģa ļaudīm un pasažieriem, par viņu tālāksūtīšanu u. t. t.

5. Bojā gājuša vai cietuša Latvijas kuģa ļaudis stāv Latvijas konsula apsardzībā, un tiem ir tiesība uz pabalstu, ja tie ir bez līdzekļiem, saskaņā ar šī reglamenta § 136. Pasažieriem, kas ir Latvijas pilsoņi, ir tiesība bezizejas stāvoklī uz pabalstu tajā kārtībā, kā nosacīts šī reglamenta § 103. Attiecībā uz pasažieriem-ārzemniekiem noraidāms pie starptautiskiem līgumiem un parašām

§ 143.

1. Avarijas protokols (See-erklärung) iepriekšējā 142. pantā minētos gadījumos uzņemams: vai nu a) pie vietējās svešās valsts jūras tiesas, notara vai citas uz to kompetentas iestādes, vai arī — b) pie Latvijas konsula, — skatoties pēc tā, ko par to nosaka vietējie likumi un starptautiskie līgumi un parašas. Zē m z v ē r e s t ā u z ņ ē m a m u a v a r i j a s p r o t o k o l u v a r t a i s i t v i s i k a r j e r a s ģ e n e r a l k o n s u l i u n k o n s u l i, b ē t n o k a r j e r a s v i c e k o n s u l i e m u n v i s u r a n g u g o d ā k o n s u l i e m t i k a i t i e, k u p i e m

ieviesusies kļūda, kuģu šeit izlabojam.

3. panta piezīme pareizi skan sekoši:
Piezīme. 3. panta c punktā minētam aktam vai pieteikumam jāsaturs kaža zaudējumu pieteikumu form. № 4 paredzētās ziņas.

Iekšlietu ministrs A. Birznieks.
Valsts kaža zaudējumu komisijas priekšsēdētājs V. Ludiņš.

Meklējamo personu saraksts Nr. 146.

9154. Bērziņš, Augusts, agrāk dzīvojis Bojarščinas folvarkā. — Daugavpils apr. pr-ka 1923. g. raksts № 3363/III, apv. zirgu pārvešanā pār robežu bez reģistrēšanas. Paziņot dzīves vietu.

9155. Burovs, Kondrats Klemenija dēls, agrāk dzīvojis Rozenmuižā. — Daugavpils apriņķa priekšnieka 1924. g. 24. janvāra raksts № 308/III, ar viņa 1923. g. 8. jūnija lēmumu № 2644/983/III, sodīts ar 10 latiem vai 5 dienām ārstēta par piedzeršanos. — Izpildīt lēmumu un paziņot.

9156. Bērziņš, Frīdrihs Jūliusa d., 22 g. vecs, pēdējā dzīves vieta Jelgavā, Viļuma ielā № 25, Rīgas pilsonis. — Jelgavas policijas 3. iecirkņa priekšnieka 1924. g. 22. janvāra raksts № 2414/22. g., apv. patvarīgā dzīves vietas atstāšanā, kā sastāvošs zem policijas uzraudzības uz s. l. 34. un 35. p. p. pēc 1 g. 6 mēn. pārnācības namā soda izciešanas, kā nofiesāts uz s. l. par kaža stāv. 1919. g. 11. febr. IV. d. § 14. pkt. 2., 11. un 13 — Ņemt policijas uzraudzībā un paziņot dzīves vietu meklētājam.

9157. Bielousovs, Aleksandrs Kuzmina d., 45 g. vecs, pēdējā dzīves vieta Jelgavā, Svētes ielā № 31; vidēja auguma, gaiši blonds, tumšām ūsām, ģērbies pelēkā vadmalas virsfrakā un melnā cepurē. — Jelgavas krim. pol. priekšnieka 1924. g. 24. janvāra raksts № 1058/1/23. g., apvainots krāpšanā un naudas piesavināšanā „Valdības Vēstneša” 1924. g. 24. numurā, kārtas numurs 9053. — Paziņot dzīves vietu.

9158. Bondars, Pēteris Mičaila d., 19 g. vecs. Polijas pilsonis, piederīgs pie Braslavas apriņķa, Pļušas pagasta. — Ilukstes apriņķa izmeklēšanas tiesneša 1924. g. 29. janvāra raksts № 338, apvainots kontrabandismā pēc muitas lik. 1070. p. — Apcietināt, ievietot tu-

si tiesība ir piešķirta ar ministru kabineta lēmumu, kuŗš var zīmeties tikai uz doto personu, bet ne uz attiecīgās konsulariestādes priekšnieku vispār. Kad Latvijas konsulam ir tiesība uzņemt avarijas protokolu zem zvēresta, cietušā Latvijas kuģa īpašnieks vai tā pilnvarnieks vai agents var brīvi izvēlēties: vai avarijas protokolu likt uzņemt pie Latvijas konsula, jeb vai pie attiecīgās svešās valsts jūras tiesas, notara vai citas kompetentas vietējās iestādes.

2. Avarijas protokolus bez zvēresta var uzņemt visi Latvijas konsuli.

3. Jūras protestus, tas ir — dokumentus, ar kuŗiem kapteins deklarē, ka ir izlietojis visus līdzekļus, lai kuģi un lādīgu neapskādētu novestu ostā, un rezervē sev visas tiesības iepretim ieinteresētiem lādīgu īpašniekiem, kuģu un lādīgu assekurandieriem u. t. t. tam gadījumam, kad dēļ notikuša nelaimes gadījuma vai citiem apstākļiem pie kuģa vai lādīgu tiktu konstatēta skāde, — šādus jūras protestus kapteins var sastādīt kā iepriekšējā § 142. minētos, tā arī citos gadījumos pēc izvēles: a) vai nu pie vietējās svešās valsts notara vai citas kompetentas vietējās autoritātes b) vai arī pie Latvijas konsula, ja pēdējam uz to ir tiesība pēc vietējiem likumiem un starptautiskiem līgumiem un parašām. Jūras protestu

Valsts zemes fondā ieskaitīto nekustamo īpašumu saraksts Nr. 23.*)

(36. turpinājums.)

vākā Daugavpils cietumā, ieskaitīt meklētāja rīcībā un paziņot.

9159. Burgels, Fricis Jāņa d., 24 g. vecs, 1923. gada oktobra mēnesī dzīvojis Vainodes miestā. — Priekules-Vainodes iecirkņa mirtiesneša 1924. g. 23. janvāra raksts Nr. 104, apvainots sod. lik. 26. p. — Paziņot dzīves vietu.

9160. Džudža, Grigorijs Dementija d., dzimis 1871. g., Vitebskas gub. Drisas apr. pilsonis, pēdējā dzīves vieta Rīgā, Elijas ielā Nr. 19. — Cēsu apr. pr-ka 1924. g. 29. janvāra raksts Nr. 4881/23, sodīts adm. kārtā ar 10 latiem vai 7 dienām aresta par atrašanos publiskā vietā piedzērusā stāvoklī. — Paziņot dzīves vietu.

9161. Eļinērs, Icigs Benca d., Jēkabmiesta pilsonis, 1923. g. dzīvoja Rīgā, Stabu ielā Nr. 91. — Jelgavas apriņķa mirtiesneša 1924. g. 28. janvāra raksts Nr. 379, apv. sod. lik. 397. p. un dēļ viņa 1923. g. 12. jūnija aizmuguras sprieduma izsniegšanas. — Paziņot dzīves vietu.

9162. Gagainis, Pēters Lavizes d., dzim. 1889. g. 8. augustā, Bērzonas pag. pilsonis. — Cēsu apr. 3. iec. izmeklēšanas tiesneša 1924. g. 23. janv. raksts Nr. 159, apv. sod. lik. 51. un 108. p. 2. d. 2. p. un 3. d. — Apcietināt un nosūtīt meklētāja rīcībā.

9163. Garancis, Jānis-Ernestis Jāņa d., dzim. 1899. g. 18. janvārī, Kraukļu pag. pilsonis. — Cēsu apr. 3. iec. izmeklēšanas tiesneša 1924. g. 23. janvāra raksts Nr. 159, apv. sod. lik. 51. un 108. p. 2. d. 2. p. un 3. d. — Apcietināt un nosūtīt meklētāja rīcībā.

9164. Gavars, Jānis Gavriļa d., dzim. 1900. g. 25. februārī, Daugavpils apr., Priekuļu pag. pilsonis, dzīves vieta bijusi turpat, latvietis, zemkopis, 8. Daugavpils kājnieku pulka kareivis. — Rīgas pilsētas komandanturas 1924. g. 17. janvāra raksts Nr. 308, dezertējis 1922. g. 11. aprīlī. — Apcietināt un nogādāt meklētāja rīcībā.

9165. Gučas, Elizabete Augustina m., dzim. 1867. g., Lietuvas pilsonē, pēdējā dzīves vieta Codes pag., Sarkanmuižā. — Bauskas apr. pr-ka 1923. g. 12. dec. raksts Nr. 1395 L., sodīta adm. kārtā ar Ls 6 vai 2 dienām aresta. — Paziņot dzīves vietu.

9166. Jurevičs, Kārlis Pēteris d., Kokneses pag. pilsonis. — Daugavpils apr. priekšnieka 1924. g. 8. janvāra lēmums Nr. 6494/25.III., sodīts ar Ls 10 vai 5 dienām aresta par piedzeršanos. — Izpildīt lēmumu un paziņot.

9167. Jermoleuko, Jānis Ādama d., 40 g. vecs, Polijas pilsonis, pied. pie Braslavas apr., Plušanas pagasta. — Ilkustes apr. izmeklēšanas tiesneša 1924. g. 29. janvāra raksts Nr. 338, apv. kontrabandismā pēc muit. lik. 1070. p. — Ap-

Table with columns: Nē. pēc kartas, Zemes grāmatu nodalī un nosaukumi un reģistru Nē. No, Apriņķis un pagasts, Nekustamo īpašumu nosaukums, Atsavināto nekustamo īpašumu bijušo īpašnieku uzvārds, vārds un tēva vārds, Nē. pēc kartas, Zemes grāmatu nodalī un nosaukumi un reģistru Nē. No, Apriņķis un pagasts, Nekustamo īpašumu nosaukums, Atsavināto nekustamo īpašumu bijušo īpašnieku uzvārds, vārds un tēva vārds.

Rīgā, 1924. g. 4. janvārī.

(Turpmāk vēl.)

Zemkopības ministra biedrs A. Velkme. Zemju departamenta direktora vietā Cīrulis. Mērniecības daļas vadītāja vietā J. Hartmans.

*) Skatīties "Valdības Vēstnesī" pag. 91., 101., 104., 106., 110., 117., 120., 121., 125., 130., 131., 140., 151., 161., 178., 215., 249., 250., 251., 252., 253., 254., 270., 284., 287., §. 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 41., 43. un 44. numuros.

var nodot arī reizē ar avarijas protokola uzņemšanu, kā pēdējā sastāvdaļu. Konsulam jāpalīdz kapteiņam, ar gatavu formulu vai citādi, formulēt to, ko kapteinis vēlas ieviest jūras protestā.

4. Kā avarijas protokolu uzņemot, tā arī jūras protestu sastādot konsuls rīkojas pēc šī reglamenta un jūrniecības likumu noteikumiem, ņemot vērā arī priekšrakstītus formularus un instrukcijas.

5. Neatkarīgi no tā, vai formāls avarijas protokols vai jūras protests tiek uzņemts pie Latvijas konsula vai ne, kapteiņam § 142. minētos nelaimes gadījumos katrā ziņā jāiesniedz Latvijas konsulam rakstisks ziņojums par notikušo, līdz ar uz to attiecīgu izrakstu no kuģa žurnāla; ja no kuģa, kas ir mests jūrā, tas ziņojumā neiztrūkstoshi jāieved, uzskaitot visu, kas (un kāpēc) jūrā izmests. Ziņojumu paraksta kapteinis un mazākais divi kuģa ļaudis. Ziņojot par notikušo ārlietu ministrijai un jūrniecības departamentam, konsuls pievieno klāt norakstus no kapteiņa ziņojuma un no izraksta iz kuģa žurnāla.

§ 144.

Ja konsuls pamana, ka kapteinis nerūpējas par likumīgu avarijas protokola uzņemšanu, kad pēdējais ir nepieciešams, viņš sper soļus, lai uz to pamudinātu, un vajadzības gadījumā ziņo par to kuģa īpašniekam vai tā pilnvarniekam, kā arī ārlietu ministrijai.

§ 145.

1. Avarijas procedūra parasti sastādās no trim daļām: 1) lietas izmeklēšana, ar dokumentiem, lieciniekiem, noprotināšanu etc.; 2) skādes novērtēšana un 3) skādes sadalīšana starp skādes nesējiem (dispašs). Kad avarijas procedūru vada konsuls, viņam jāpalīdz pie

skādes novērtēšanas caur ekspertiem, apdrošināšanas aģentam klātesot, un vajadzības gadījumā jāpalīdz ekspertus izvēlēties un pieņemt, griežoties pie vietējām autoritātēm u. tmldz. Tāpat konsulam vajadzības gadījumā jāpalīdz izvēlēties solidu un pienācīgi kompetentu dispašieri skādes sadalīšanai. Ekspertu atzinumu un dispašiera sastādīto aprēķinu konsuls tikai legalizē (§ 94.), apliecinot viņu amata kvalitāti un parakstu īstenību, bet neizsakoties par šo dokumentu saturu pēc būtības. Šie dokumenti pievienojami avarijas protokolam.

2. Kad Latvijas kuģa avarijas protokolu uzņem vietējā ārzemes jūras tiesa, notars vai cita kompetenta vietējā iestāde, un pie tam uz vietas ir Latvijas konsuls vai tā pilnvarots konsularierēdnis, kapteinim pēdējiem jāpaziņo par nolemtu avarijas procedūru. Tad konsuls vai viņa pilnvarots konsularierēdnis ierodas jūras tiesā resp. attiecīgā citā iestādē, ja vietējie likumi tam nav par kavēkli, un novēro, vai avarijas procedūra notiek pilnīgi un uzticami, kā arī vajadzības gadījumā uzstājas kā latvisku dokumentu un latviski nodotu liecību tulks, vai vēl citādi, lietas labā, liek darbā savus pakalpojumus. Pēc pabeigtas procedūras konsuls lūdz sev izrakstu no jūras tiesas etc. protokola un — ja vajadzīgs, latviskā tulkojumā — piesūta to jūrniecības departamentam.

§ 146.

Kad avarijas procedūru izdara un avarijas protokolu zem zvēresta uzņem Latvijas konsuls, viņam jāpieturas pie sekošās kārtības:

Konsuls uzaicina kuģa kapteini — ja pēdējais to nav jau agrāk izdarījis —

iesniegt rakstisku ziņojumu par nelaimes gadījumu ar kuģi vai lādiņu, līdz ar vārdisku izrakstu no kuģa žurnāla par visu, kas nelaimes gadījuma dēļ un sakarā ar to ieviests žurnālā. Ja žurnāls ir nozādēts, tad tā izraksta vietā jāsniedz rakstisks atstāstījums pēc atmiņas, kuģu paraksta kapteinis un mazākais divi no vecākiem kuģa komandas locekļiem. Bez tam konsuls pieprasa iesniegt kuģa komandas sarakstu un eventueli arī sarakstu par citām personām, kuģas ko var kā acu liecinieki liecināt par nelaimes gadījumu un ta apstākļiem. Beidzot konsuls uzaicina uzdot, ja iespējams, arī lietā ieinteresētās personas vai to pilnvarotus pārstāvjus resp. aģentus.

2. Pēc tam konsuls nosaka avarijas protokola uzņemšanas laiku un vietu (konsulatā vai uz kuģa), iegroztoties tā, ka lai tālāka ceļojuma spējīgu kuģi neaizturētu ostā ilgāki par tiešām nepieciešamo laiku. Par nosacīto laiku un vietu konsuls paziņo kapteiņam un uzaicina to ierasties uz sēdi līdz ar vajadzīgiem dokumentiem, jūras kartīm u. t. t. un ar visiem tiem kuģa ļaudīm, kuri par notikušo ko zin liecināt. Ciktāl konsulam vai kapteiņam ir zināms, ka uz vietas vai piesniedzamā tuvumā ir personas, kuģu resp. kuģu reprezentēto personu un firmu intereses nodomātā procedūra var iespaidot (par piem., apdrošināšanas biedrība vai tās aģents, kuģa īpašnieka aģents u. c.), — konsuls uzaicina tos ierasties uz sēdi. Vajadzības gadījumā konsuls ievieto attiecīgu sludinājumu tam piemērotos laikrakstos. Joprojām konsuls var izaicināt uz sēdi ekspertus — uz savu ierosinājumu vai arī uz kapteiņa vai ieinteresēto personu

pieprasījumu; ja ekspertize uz vietas ir jau notikusi, tad izaicināmi tās izdarītāji, bet pretējā gadījumā — pēc vienošanās, dodot priekšroku to ekspertu izsaukšanai, kuriem ir nodomāts uzdot ekspertīzi uz vietas.

3. Uzņemot avarijas protokolu, konsuls cenšas pēc labākās iespējas noskaidrot nelaimes gadījuma gaitu un cēloņus, kā arī visus faktus, kuriem ir nozīme priekš tām interesēm, kas caur nelaimes gadījumu ir aizķertas. Starp citu, ik pēc apstākļiem, noskaidrojams, par piemēru, sekošais:

a) Vai kuģis, mašīnas, zēģeles, instrumenti, kuģa materiālais ekipējums un komandas komplekts ir bijuši kārtībā, jeb vai pie tā ir bijušas kādas kļūdas vai trūkumi?

b) Vai nelaimes cēloņi nav radušies no lādiņa? Vai kuģis nav bijis pārladēts, vai lādiņam nav bijušas kādas bīstamas fizikāiskas un ķīmiskas īpašības, vai viņa nošauvēšanā (stowage) nav bijušas kādas kļūdas vai trūkumi?

c) Vai kapteinis un kuģa komanda ir bijuši sava uzdevuma augstumos, un vai tie ir darijuši visu, kas vajadzīgs un iespējams, lai nelaime nerastos un lai pēc notikušās nelaimes glābtu un izlabotu, kas glābjams un izlabojams? Jeb vai no viņu puses ir bijusi kāda pārskatīšanās, kļūda vai nolaidība?

d) Vai locis ir bijis uz kuģa? Vai tas ir pareizi izpildījis savus pienākumus, jeb vai no viņa puses ir bijusi kāda pārskatīšanās, kļūda vai nolaidība?

e) Vai nav novērots kas noziedzīgs, ar tīšu nodomu nodarīt skādi vai izsaukt nelaimi, vai arī kāda bīstama neuzmanība no pasažieru puses?

